

Programma voor de komende maanden



Kijk altijd voordat u wilt deelnemen aan een activiteit op onze website www.ivn.nl/afdeling/baarlo-maasbree voor de meest actuele informatie!!

Woe. 19 nov. Lezing: korstmossen in onze omgeving door Peter Eenshuistra. We starten om 20.00 uur bij Aan 't Paedje, Zuivelstraat 3a in Baarlo.

Zo. 23 nov. Excursie over korstmossen met Peter Eenshuistra. We vertrekken om 9.00 uur vanaf de p-plaats bij de Geldmaat aan de Napoleonsbaan Zuid in Baarlo. De excursie start om 9.15 uur vanaf de p-plaats met de picknick bankjes in de Meeren.

Zo. 28 dec. Winterwandeling in het buitengebied van Baarlo.

Kijk voor meer IVN-activiteiten in de buurt op de website van onze collega-afdelingen!



Website: www.facebook.com/ivnbaarlomaasbree
e-mail adres: www.ivn.nl/afdeling/baarlo-maasbree
IVN-baarlo-maasbree@hotmail.com



www.instagram.com/ivnbaarlomaasbree



Rabobank
Venlo e.o.

Voor € 20,- per jaar bent u lid. U kunt dan meedoen met alle activiteiten en u ontvangt maandelijks ons krantje met info en het programma.



BEDANKT VOOR JULLIE STEM



RABO  CLUBSUPPORT

IVN Baarlo-Maasbree heeft dit jaar een heel mooi resultaat behaald bij de Raboclubsupport Campagne.

Er wordt een bedrag van maar liefst € 232,98 bijgeschreven op onze rekening!

Iedereen die op ons heeft gestemd: heel hartelijk dank hiervoor!!!

Vliegenzwam

Toen ik laatst in een bosje kwam,
zag ik daar een pracht van een vliegenzwam.
Het felle rood van zijn hoed,
leek nóg roder, dan dat van bloed.

Op die hoed zag ik vele witte wratjes;
Aan de onderkant - 't leken net latjes -
telde ik: één, twee, o zo vele plaatjes.
Zaten daarin nu al die kleine “zaadjes”?

Om zijn steel zag ik een mooie kraag,
en toen ik hem volgde naar omlaag,
ontdekte ik dat hij onderaan,
met een knol in de grond moest staan.

Vliegenzwam jij parel van het bos,
staat daar te pronken in het groene mos.
De herfst dankt zijn charme vooral aan jóu;
O, waarom verdwijnt je telkens weer zo gauw?

Gerard Dings



Hulp gevraagd!

IVN regio Midden-Limburg start in 2026 weer met een Natuurgidsenopleiding (NGO).

Vanuit alle afdelingen is er één iemand nodig voor deelname aan het cursusteam.

In het cursusteam vergader je mee over de organisatie van de cursus.

Wil je meehelpen met het organiseren van de Natuurgidsenopleiding?

Laat het weten via: ivn-baarlo-maasbree@hotmail.com

Verslag van de wandeling rond de Schroliksee

Op zondag 21 september vertrekken we met 8 personen vanaf Restaurant Birkenhof in Nettetal. Onze gids legt uit dat het pand pas vanaf 1956 ter sprake komt als een Waldschenke (bosherberg). Het gebied vanwaar we vertrekken hoort nog tot het voormalige vliegveld Fliegerhorst. We zijn hier 40 meter boven NAP en 20 meter boven Venlo.

Alvorens we de drukke Geldrische Straße oversteken, passeren we nog een voormalige officierswoning uit de Tweede Wereldoorlog. Deze ligt aan de rand van het voormalige vliegveld Fliegerhorst. Nadat we de drukke verkeersweg over zijn gestoken, komen we in de bossen van Schrolik. Het landschap waarin we ons bevinden behoort tot de Niederrheinische laagvlakte; een terrassenlandschap ontstaan door de Rijn en zijn zijrivieren. We passeren de Stoeterij Seehof en gaan rechts naast de bank het pad in verder het bos in. Onderweg zien we diverse paddenstoelen. De eerste is Heksenboter een slijmzwam op een dode berk. De Heksenboter voedt zich met micro-organismen op het dode hout. Verder zien we: Gewone zwavelkop, Reuzenzwam, Wieltje, Echte tonderzwam, Berkenzwam, Grote parasolzwam, Gele aardappelbovist, Gewone krulzoom, Gewone hertenzwam, Gewone heksenboleet, Eekhoortjesbrood en de Roodbruine slanke amaniet.

In de prachtige bossen van Schrolik vinden we voornamelijk beuken. Veel bomen zijn oud, groot en met bijzondere vormen waar op vele mossen groeien. Ook zijn ze vaak meerstammig, omdat het hout gebruikt werd als geriefhout; hout voor eigen gebruik van een boerderij. Onder de beukenbomen is weinig begroeiing door de dichte boomkronen. Onder de grond is een zogenaamd Wood Wide Web; het wortelstelsel en vele schimmeldraden.



Schimmeldraden onder de grond vormen samen een netwerk, het mycelium, dat organisch materiaal afbreekt, de bodemstructuur verbetert en samenleeft met plantenwortels in een netwerk om voedingsstoffen uit te wisselen. Dit ondergrondse netwerk is essentieel voor de gezondheid van de bodem en planten, en de paddenstoel die wij zien, is het vruchtlichaam van deze schimmel. De schimmel helpt de boom in dit geval de beuk bij de opname van water en mineralen en in ruil daarvoor ontvangt de schimmel suikers van de boom.

Je kunt zien dat de beukenbomen de afgelopen jaren veel geleden hebben. Een mogelijke oorzaak is de bruinkoolwinning in Garzweiler want deze heeft ernstige gevolgen voor het grondwater, waaronder een daling van de grondwaterstand in de wijde omgeving. Deze daling heeft negatieve gevolgen voor de lokale natuur en waterhuishouding, en strekt zich uit tot zelfs in de provincie Limburg.

Beuken zijn ook zeer gevoelig voor zonnebrand, vooral wanneer ze plotseling worden blootgesteld aan direct zonlicht of wanneer een beschermend bladerdak verdwijnt. De dunne, gladde bast kan dan scheuren en afsterven door oververhitting, wat leiden kan tot ziekten en zelfs de dood van de boom. Bescherming door het omwikkelen van de stam met jute of het aanbrengen van een witte stambeschermingspasta kan zonnebrand helpen voorkomen.

Na enkele meters lopen we het varenpad in. Dit smalle paadje op een veenachtige ondergrond gaat langs het moerassige gebied van de Schroliksee. Er is op enkele plekken kwelwater. Met name in de winter is dit een prachtig gezicht als water bevroren is.

De Schroliksee is een van de vier Krickenbecker Seen. Zogenaamde broeken (Bruch): Hinsbecker Bruch, Glabbacher Bruch, Poelvenn See en Schroliksee. In het midden ligt Schloß Krickenbeck. De oude burcht lag ongeveer twee kilometer in zuidelijke richting aan de westelijke oever van de Nette, ten zuiden van de Leuthermühle. Na de verwoesting is er op deze plek het nieuwe kasteel gebouwd. Door de jaren heen heeft Schloß Krickenbeck dienst gedaan als klooster voor een zusterorde, bejaardenhuis en tegenwoordig als een opleidingscentrum. Tegenover het kasteel ligt een platform waar we kunnen uitkijken over de Schroliksee.

De Krickenbecker Seen zijn ontstaan door turfwinning en hebben hun huidige vorm kregen tussen de 16e en 19e eeuw, naast de turfwinning ook door de stroming van het riviertje de Nette. Het betreft hier turfwinning in laagveen-vennen. Deze worden gevoed door mineraalrijk grond- en oppervlaktewater. Laagveen ontstaat onder de grondwaterspiegel uit vergaand plantenmateriaal. We vervolgen onze weg tot de stoplichten en steken opnieuw de Geldrische Straße over en dan komen we bij Tor 9; één van de ingangen van het voormalige vliegveld Fliegerhorst. We komen bij de fundamenteën van een van de vele hangaars. Een eind verderop lopen we een bospad in en na een tijdje komen we weer uit bij Restaurant Birkenhof, het begin- en eindpunt van onze wandeling.

Tekst: Sjack

Foto's:
Suzanne
en Laurie



Gewoon eekhoortjesbrood

Hoe bosuilenkasten rosse vleermuizen fataal kunnen worden

Tijdens het controleren en schoonmaken van bosuilenkasten in het Amsterdamse bos werd een groot aantal dode rosse vleermuizen gevonden. Hoewel bosuilen wel een vleermuisje lusten, is het onwaarschijnlijk dat het om prooidieren gaat; dan waren ze wel opgegeten. Eén vleermuis hing zelfs dood aan de binnenwand van de kast. Wat is er aan de hand?

Al snel kwam de waarschijnlijke doodsoorzaak naar voren. De kasten zijn gemaakt van glad betonplex ofwel bekistingshout. De keuze voor betonplex lijkt logisch: het materiaal gaat lang mee én door de gladde wanden zijn de kasten minder aantrekkelijk voor boommarters. Daardoor kunnen ze langdurig nestruimte bieden aan bosuilen, en als die er geen gebruik van maken aan holenduiven, kauwtjes of andere hollenbroeders. Maar voor vleermuizen bleek het een dodelijke val. De dieren konden er niet meer uit. Bosuilenkasten worden opgehangen om de vogels in stedelijk, bosrijk gebied een geschikte broedplek te bieden. Daarnaast ontdekten andere bewoners het wooncomfort van de kasten. Zo ook de rosse vleermuis, een vrij grote soort die overdag graag beschutting zoekt in boomholtes. De bosuilenkast leek de perfecte schuilplek; het scheelt een zoektocht naar holtes in de steeds beter onderhouden bomen.

Vleermuizen kunnen goed opvliegen vanaf de grond, maar ze hebben hiervoor wat meer ruimte nodig dan vogels. Voor een grote soort als de rosse vleermuis is de binnenruimte van een bosuilenkast te krap om vanaf de bodem op te kunnen vliegen en zo het uitvlieggat te bereiken. Aan de gladde wanden konden de dieren niet hangen of klimmen en ze konden er ook niet meer uit. Ze kwamen van uitputting om.

Gelukkig hoefden de bosuilenkasten niet door andere kasten te worden vervangen omdat het probleem gemakkelijk op te lossen is. Door aan de binnenzijde van de kast onder de opening een ruw houten plankje te bevestigen, kunnen eventueel binnengeraakte vleermuizen gemakkelijk naar de uitvliegopening klauteren. Zo kunnen niet door bosuilen gebruikte kasten een belangrijke bijdrage leveren aan een rijkere stadsnatuur.

Hangt er een bosuilenkast in jouw buurt? Kijk (buiten het broedseizoen) of die kast aan de binnenzijde is voorzien van een of meer plankjes. Als dat niet het geval is kun je die erin maken. Ga er in het broedseizoen nooit zomaar op af, bosuilen kunnen agressief en gevaarlijk zijn als je in de buurt van het nest komt.

Bron: Zoogdiervereniging Nederland

Lezing en excursie over korstmossen

Korstmossen zijn overal om ons heen te vinden; op stoeptegels, stenen muren, boomstammen, in de heide en op stuifzand. Maar Korstmos is geen mos! Korstmos heeft geen wortels, stengels en groene blaadjes. Korstmos is vaak plat en korstig, er zijn veel meer vormen: korstmossen die op een struikje lijken of op een bosje bladeren.

Korstmossen zijn bijzondere organismen. Het is een samenleving van twee verschillende organismen, namelijk een schimmel en een alg. De schimmel geeft het korstmos zijn vorm en zorgt voor bescherming, terwijl de alg voedsel maakt door middel van fotosynthese. Korstmossen komen in allerlei prachtige kleuren voor, zoals geel, oranje en bruin en ze zijn goede indicatoren voor de luchtkwaliteit.

We gaan er alles over te weten komen, want op woensdag 19 november geeft Peter Eenshuistra een lezing over korstmossen in Aan 't Paedje, Zuivelstraat 3a in Baarlo, aanvang 20.00 uur.

Op zondag 23 november is er een excursie over korstmossen. We starten dan om 9.00 uur vanaf de p-plaats bij de Geldmaat aan de Napoleonsbaan Zuid in Baarlo. De excursie start om 9.15 uur vanaf de p-plaats bij de picknick bankjes in de Meeren.



Maak je tuin lente klaar

Bladblazers komen uit de stalling en bladkorven zijn weer geplaatst. De herfst is van start. Tijd om de tuin winterklaar te maken. Toch?

Liever niet!

Voor vlinders in je tuin en voor vele andere insecten is dat winterklaar maken helemaal niet nodig. Sterker nog, door de tuin winterklaar te maken, blijft er juist minder plek over voor een fijne overwintering voor menig levend beestje. Maak de tuin liever lente klaar. Denk aan het planten van biologische bloembollen, het planten van waardevolle struiken zoals vuilboom en sleedoorn en het zaaien van inheemse waard- en nectarplanten. Op deze manier bereid je jouw tuin helemaal voor op een nieuw groei- en bloeiseizoen en voeg je waardevolle elementen toe waar vlinders (en andere insecten) van profiteren.

Mag je dan helemaal niks opruimen of snoeien? Jawel hoor, onderhoud is ook nodig. Ruim op wat er in de weg staat, maar laat de rest lekker staan. De vlinders zullen je dankbaar zijn!

Het najaar is dus de tijd om bloembollen in je tuin of in het openbaar groen te zetten. Na de winter komen de bloemen tevoorschijn en gaan bloeien. Ze zorgen voor voedsel voor vlinders en bijen in het vroege voorjaar.

Overwinterende vlinders komen dan hongerig uit hun overwinteringsplek.

Veel andere planten bloeien dan nog niet. Dit maakt de bloembollen extra waardevol voor deze vlinders. De dagpauwoog, kleine vos, citroenvlinder, gehakkelde aurelia en atalanta overwinteren allemaal als vlinder en komen in het vroege voorjaar tevoorschijn. Deze vlinders moeten dan nectar kunnen vinden, maar veel bloeit er nog niet. Nu bloembollen planten, betekent voedsel voor de vlinders in het vroege voorjaar.

Het is belangrijk dat de bloembollen verantwoord en biologisch geteeld zijn. Daarom verkoopt Vivara biologische bloembollen. Biologische teelt is vrij van chemische middelen en kunstmest. Beter voor mens en dier, beter voor de wereld.

Je plant de bloembollen in het najaar voor de eerste serieuze nachtvorst, dus wees er nog snel bij. Als je de biologische bollen via deze link <https://www.vivara.nl/planten/bio-bloembollen> bestelt, gaat een gedeelte van de opbrengst naar De Vlinderstichting, die het geld gebruikt voor de bescherming van vlinders en libellen. Maar er zijn de laatste jaren, naast Vivara veel meer aanbieders van biologische bloembollen, zoals Naturalbulbs, Bloemoloog, Sprinkl'r en Pluukz.

Bron: De Vlinderstichting

Natuur in het licht – waarom het donker belangrijk is

Het is steeds minder donker 's nachts. Dat komt omdat wij mensen vertrouwen op wat we kunnen zien en daarom graag onze omgeving verlichten. Het oppervlak van de aarde dat 's nachts meer verlicht wordt dan door de volle maan, neemt met meer dan twee procent per jaar toe. De recente overgang naar energiezuinige ledverlichting heeft dit effect versneld. Het is natuurlijk goed dat deze verlichting zuiniger is, maar omdat het gebruik ervan ook geld bespaart, worden vaak juist extra lampen neergezet.

Sinds 2012 wordt er bij het Nederlands Instituut voor Ecologie onderzoek gedaan naar het effect van nachtelijk kunstlicht op onze natuurlijke omgeving. Voor dit onderzoek – Licht op Natuur – zijn lantaarnpalen in bosranden gezet. Ze branden jaarrond van zonsondergang tot zonsopgang. Bij die lantaarnpalen meten onderzoekers wat de effecten zijn op verschillende soortgroepen. Voor veel soorten in onze natuurlijke omgeving is nachtelijk kunstlicht een probleem. Het zijn logischerwijs vooral de nacht actieve dieren die het sterkst reageren: zij zijn afhankelijk van duisternis. Voor de meeste van die soorten is het van belang om niet gezien te worden, zodat ze niet kunnen worden gepakt door roofdieren.

Vleermuizen zijn een goed voorbeeld: de meeste soorten vliegen relatief langzaam en dat is gevaarlijk als je zichtbaar bent. Ze wachten daarom met uitvliegen – het verlaten van hun holle boom of verblijf in een gebouw – tot het buiten voldoende donker is geworden. Soorten die wat sneller of heel beweeglijk kunnen vliegen, durven hun kolonie eerder te verlaten, als het nog een beetje licht is. Soorten die het langzaamst vliegen wachten juist tot het helemaal donker is. Het zijn precies die langzame vliegers die kunstlicht het sterkst mijden en deze soorten verliezen hierdoor een stukje van hun leefgebied. Voor de snelle en beweeglijke vleermuizen, lijkt het effect van licht vaak omgekeerd. Ze houden weliswaar niet van licht, maar zijn er ook niet erg bang voor en foerageren graag rondom lampen op de door het licht aangetrokken insecten. Toch zijn er steeds meer signalen dat de gemakkelijke vangst van door licht aangetrokken insecten een 'ecologische val' is. Op de korte termijn is het een voordeel, maar op de lange termijn zijn er minder insecten in een gebied met lantaarnpalen.

Rond de experimentele verlichting van het Licht op Natuur- onderzoek is dit ook gemeten: de aantallen nachtvlinders in de vegetatie direct rond de lantaarnpalen namen na enkele jaren af.

Het nachtelijk kunstlicht is met name nadelig voor 's nachts vliegende insecten – die zijn zeer mobiel en worden aangetrokken door licht. Hoe de aantrekking door licht precies werkt, is nog niet helemaal opgehelderd. Algemeen wordt verondersteld dat insecten zich oriënteren op een lichtbron, zoals de maan of heldere sterren. Omdat die heel ver weg staan, blijft de positie van zo'n lichtbron relatief constant, ook als het insect zich verplaatst in het landschap. In het geval dat een lichtbron zich veel dichterbij bevindt, zoals een lantaarnpaal, verandert de positie van die bron meteen als het insect zich beweegt. Hierdoor zal een insect automatisch rondom een lamp gaan vliegen.

Andere nachtactieve soorten die niet van nachtelijk kunstlicht houden zijn muizen en marterachtigen. De activiteit van beide soortgroepen is gemeten met automatische camera's rondom de experimentele lampen.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat het effect van kunstlicht op de natuurlijke omgeving en de genoemde soorten beperkt blijft?

Het meest voor de hand liggende antwoord is het beperken van het gebruik. Verlaag de intensiteit van verlichting van infrastructuur en in het buitengebied en schakel verlichting uit als er niemand is. Ledverlichting biedt uitkomst, omdat die beter te dimmen is dan de meeste traditionele typen verlichting die in het verleden werden toegepast in de openbare ruimte. Minder of helemaal geen verlichting is een kwestie van wennen. Mensen voelen zich vaak veiliger als er verlichting is, maar dat is misleidend. Denk bijvoorbeeld aan een verlicht fietspad door het bos: iemand die daar fietst kan van grote afstand worden gezien. Omgekeerd geldt dat iemand die zich op een paar meter van een lantaarnpaal verschuilt in donkere vegetatie, volledig ongezien blijft – zelfs door iemand die er vlak langs fietst. Als we beter leren om ons in het donker te bewegen, dan is er minder druk op beheerders en organisaties om alles maar te verlichten. Het is voor beheerders meteen al mogelijk om uit te leggen dat, omwille van de biodiversiteit en onze eigen gezondheid, er op sommige locaties helemaal niet verlicht wordt. En het meest belangrijk: mensen moeten leren genieten van donkere natuur.

Bron: Nature today

Tekst: Nederlands Instituut voor Ecologie

Natuurontwikkeling Lommerbroek en Vreewater:

Van landbouwgrond naar waardevolle natuur.

In september 2025 is het Limburgs Landschap gestart met een grootschalig natuurontwikkelingsproject in de gebieden Lommerbroek en Vreewater nabij Lomm. De gebieden bestaan van oorsprong uit voormalige landbouwgronden en bieden uitstekende mogelijkheden voor natuurherstel. Het doel is om er afwisselende graslanden en hoogveenbos te ontwikkelen, zodat bijzondere planten, insecten en weidevogels er een plek krijgen om te leven. Door de juiste omstandigheden te creëren, ontstaat een landschap dat bijdraagt aan biodiversiteit en ruimte biedt aan zeldzame en karakteristieke soorten.

In de komende maanden wordt de bovenste, voedselrijke laag van de bodem verwijderd. Dit zorgt voor schrale grond, die nodig is voor het groeien van soortenrijke graslanden. Daarnaast wordt zaaimateriaal uit bestaande en goed ontwikkelde schrale graslanden gebruikt, zodat zaden zich snel kunnen vestigen. De werkzaamheden vinden gefaseerd plaats en worden zorgvuldig uitgevoerd, met aandacht voor het landschap, de waterhuishouding en de omgeving. Naar verwachting zijn de werkzaamheden in maart 2026 afgerond.

De vrijkomende grond krijgt een nuttige bestemming: per schip wordt deze afgevoerd naar Arcen en gebruikt om dijken te versterken. Zo draagt het project bij aan zowel biodiversiteit als waterveiligheid. Door afvoer van grond ontstaat lokaal tijdelijk enige overlast, maar uiteindelijk gaat de natuur er op vooruit.

Bron: Limburgs Landschap

Waterschap Limburg legt tijdelijke rioolleiding aan tussen Baarlo en Blerick

De verouderde rioolpersleidingen tussen Baarlo en Blerick worden vervangen. Daarom loopt er tijdelijk een kilometerslange bovengrondse leiding van Baarlo naar de rioolzuivering in Blerick. De zes kilometer lange dikke, roestige buis loopt tevens dwars door natuurgebieden langs de Maas. De werkzaamheden zijn al sinds eind augustus bezig in opdracht van Waterschap Limburg.

De oude leiding verkeerde in slechte staat en vertoonde al meerdere breuken, wat het risico op rioolwater op straat met zich meebracht. Verschillende incidenten in de afgelopen jaren waren aanleiding om de leiding te inspecteren. De tijdelijke bovengrondse buis is dan ook een noodzakelijke oplossing, terwijl er gewerkt wordt aan de vervanging.

De nieuwe kunststof leiding, die naar verwachting 60 tot 70 jaar meegaat, is niet alleen technisch, maar ook duurzaam. De leiding slingert door een gebied waar vee graast en hier werd zorgvuldig over nagedacht. Er zijn samen met de stichting Limburgs Landschap afspraken gemaakt over de dieren in het gebied en ze kunnen gewoon blijven waar ze zijn. Op verschillende plaatsen zijn boogpoorten geplaatst zodat wandelaars en fietsers de Maas kunnen blijven bereiken. De werkzaamheden zijn nog in volle gang en het waterschap verwacht dat het project over anderhalf jaar afgerond zal zijn.

Bron: L1 Nieuws

Hoewel de **zwavelzwam** (*Laetiporus sulphureus*) ook wel op dood hout voorkomt, is hij vooral bekend als een geduchte parasiet op levende bomen. In Engeland is de zwavelzwam een zeer gewaardeerde consumptiepaddestoel, getuige zijn bijnaam 'Chicken of the woods'. Deze bijnaam refereert uiteraard niet aan zijn vorm, maar aan zijn overeenkomst in smaak en draderige structuur met kippenvlees. De zwavelzwam wordt in Engeland als vervanger voor kippenvlees in vegetarische gerechten gebruikt.

De eetbaarheid van de Zwavelzwam wordt in Nederland in twijfel getrokken. Er is namelijk een aantal gevallen bekend waarbij consumptie allergische reacties veroorzaakte. Jonge zwavelzwammen kunnen bepaalde alkaloiden bevatten. Het eten van jonge zwavelzwammen kan bij een gevoeligheid hiervoor leiden tot misselijkheid en duizeligheid.

De zwavelzwam staat in Nederland daarom bekend als een onbetrouwbare consumptiepaddestoel. Dit in tegenstelling tot verschillende andere landen waar men het risico blijkbaar voor lief neemt.

Door zijn felle kleur, grootte en dakpansgewijs gestapelde vruchtlichamen kun je deze paddestoel niet verwarren met welke andere paddestoel dan ook. De frisse en kleurige zwavelzwammen beginnen al na een maand of twee af te takelen en de resten kunnen tot een jaar lang aan de boom worden gezien.

Bron: Nederlandse
Mycologische Vereniging

Foto: Albert van Welie



Verslag paddenstoelenwandeling

Op zondagmorgen 12 oktober zijn we met 7 natuurliefhebbers naar het Kesseleikerbroek gekomen om op zoek te gaan naar paddenstoelen. Tot nu toe zijn zowel het voorjaar als de zomer en de herfst erg droog geweest. In het Raayerbos staan nog erg weinig paddenstoelen en daarom hopen we op meer paddenstoelen hier in het nattere Kesseleikerbroek. Het is nog wat bewolkt als we starten, maar de herfstkleuren zijn al wel aanwezig. We volgen het kleine paadje met aan weerszijden de Amerikaanse eiken. Verder zijn er hier veel naaldbomen aangeplant op de rabatten; de heuveltjes met greppels die ooit zijn gemaakt om de afwatering te verbeteren. We zien een grote omgevallen Amerikaanse eik met daarop de Prachtvlamhoed; een opvallend gekleurde, grote paddestoel. Er staat ook Geel hoorntje een schimmel uit dezelfde familie als het Kleverig koraalzwammetje. Het Geel hoorntje is een kosmopoliet; hij komt bijna overal te wereld voor. Verder zien we de Gewone zwavelkop; een zeer veel voorkomende paddestoel in Nederland. Verder staan er honderden exemplaren van de Gewone krulzoom, waarvan er veel zijn aangetast door de Goudgele zwameter. We zien ook nog enkele verse exemplaren waarvan de hoed nog mooi is ingerold. Er staan ook bijzonder veel exemplaren van de Gewone fopzwam, in verse toestand goed te herkennen aan het oranjebruine hoedje en het steeltje dat lijkt op zoethout. Even verderop zien we een Eikhaas, altijd een mooie verschijning, maar wel een parasitaire soort.



Aan de overzijde van de greppel staat de Vliegenzwam; deze paddenstoel maakt een herfstwandeling compleet. Op de stronken zien we ook veel Platte tonderzwammen, waarvan de bruine sporen te zien zijn.

De waaghalzen onder ons verlaten hier het pad en laten zich afzakken in de hoge greppel en gaan kijken naar een mooie houtzwam; het blijkt de Paarse korstzwam te zijn.

We komen bij een waterbassin dat ooit is aangelegd om de afwatering van dit moerasgebied bevorderen. Er staat een bord met uitleg over de Eikele Peel, zoals het Kesseleikerbroek ook wel wordt genoemd. Hier ontspringt de Tasbeek die uiteindelijk iets ten noorden van Kessel in de Maas uitmondt. We zien de Gele knolamaniet, een Biefstukzwam en een Reuzenzwam die al zijn beste tijd heeft gehad. We lopen terug naar het pad en we gaan nog op zoek naar de Bleke oesterzwam die ik enkele dagen eerder hier had gevonden. Helaas is de tak met de oesterzwam afgesneden en is de paddenstoel verdwenen. We lopen naar links en op een boomstronk zien we de Grote bloedsteelmycena, enkele Helmmycena's en de Spekzwoerdzwam.



Hier langs het pad zien we ook Valse hanenkam, de Gele korstzwam, het Plooiwaaierje en de Berkenzwam.

Dan gaan we naar links van het pad af om de Dennenvoetzwam te bewonderen. Deze paddenstoel staat op een omgevallen Grove den, hij behoort tot de parasitaire soorten, maar in dit geval kan hij een schade meer aanrichten, want de boom is al dood.

We zien zelfs veenmossen staan in dit bijzondere gedeelte van het Kesseleikerbroek met veel grote omgevallen bomen. Op enkele bomen staat Trentepholia, dit is een geslacht van groene algen die leven op boomstammen. Trentepholia heeft een sterk oranje kleur, die ontstaat doordat er veel oranje (carotenoïde) pigmenten in zitten, die het bladgroen maskeren. We zien hier ook nog de Franjezwam, Aardappelbovist, het Rossig buiskussen, de Rimpelende melkzwam en een Donsvoetje. Even later komen we bij een groter zandpad met fietspad en we zien de Gekraagde aardster die we uitvoerig bewonderen. Langs het pad staat ook de Gele spleetvezelkop en de Spitsschubbige parasolzwam. Dit is een leuke soort, die weliswaar algemeen voorkomt, maar die ik dit jaar voor het eerst al op verschillende plekken ben tegenkomen. De Spitsschubbige parasolzwam is een saprofyt, de schimmel leeft van dood organisch materiaal zoals afgevallen bladeren en naalden. Saprofyten spelen een belangrijke rol als opruimers in het ecosysteem door het afbreken van deze resten, waardoor voedingsstoffen vrijkomen en de bodem verrijkt wordt. Dit proces draagt bij aan de natuurlijke kringloop van voedingsstoffen.

We zien bij een boomstronk het Geel schijfzwammetje en het Gewoon elfenbankje. Iets verderop staat een beetje verscholen een vers exemplaar van het Heksenschermpje, te herkennen aan de roze hoed met de wittige steel. In het gras staat een Groene anijstrechtterzwam en we ruiken de anijsgeur als we zachtjes met onze vinger langs de plaatjes strijken. Even verderop staat een verse Gele ringboleet die in symbiose leeft met lariks. Meer dan 90% van alle bomen en struiken gaat een symbiose aan met een schimmel.

We zien nog twee mooie exemplaren van de Witte kluiwzwam, een Parelamaniet, een Roodbruine slanke amaniet, een verse Kastanjeboleet en tot slot een prachtig vers exemplaar van de Narcisridderzwam. We strijken weer over de plaatjes en dan ruiken onze vingers naar teer. Rond 12.00 uur zijn we terug bij de start na een prachtige ochtend met veel mooie en bijzondere paddenstoelen. We hebben zo'n 40 soorten op naam gebracht en dat is gezien de enorme droogte in onze bossen een mooi aantal!

Tekst: Els

Foto's: Suzanne



Trentepohlia, een groene alg die leeft op boomstammen



Gekraagde aardster